

Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerem tel. 22 185 17 05.

Sprzedż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

10 maja 2023 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu srebrnej monety kolekcjonerskiej o nominale 10 zł „Polska rodzina” inaugurującej serię „W Polskę wierzę”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość polskiego pieniądza

NARODOWY
BANK POLSKI

80. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim

Monety kolekcjonerskie

80. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim

12 kwietnia 2023 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu złotą monetę o nominale 200 zł oraz srebrną monetę o nominale 10 zł „80. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim”.

Getto warszawskie zostało zamknięte i odizolowane od reszty miasta 16 listopada 1940 r. Na obszarze ok. 307 ha w kulminacyjnym momencie, wiosną 1941 r., stłoczono ok. 460 tys. Żydów. Ponad 90 tys. z nich zmarło w wyniku ciasnoty, głodu i chorób.

Latem 1942 r. Niemcy przeprowadzili tzw. Wielką Akcję i deportowali z getta do obozu zagłady w Treblince ok. 260 tys. Żydów, wielu zginęło na terenie getta. Po tych wydarzeniach w dzielnicy zostało ok. 50 tys. osób, a jej teren zmniejszono. W lipcu 1942 r. powstała Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB) pod dowództwem Mordechaja Anielewicza. Drugą grupą zbrojną działającą na terenie getta był Żydowski Związek Wojskowy (ŻZW) z Pawłem Frenklem na czele.

W styczniu 1943 r. na wieść o kolejnych deportacjach bojownicy stawili opór zbrojny. Niemcy wstrzymali transporty. Członkowie ŻOB i ŻZW, ośmieleni tym efektem, w kolejnych tygodniach przygotowywali się do walki: organizowali broń i tworzyli kryjówki oraz bunkry.

Powstanie wybuchło o świcie 19 kwietnia 1943 r., gdy Niemcy przystąpili do likwidacji getta. Okupanci zakładali, że akcja potrwa kilka dni, napotkali jednak na zacieklą obronę. Rozpoczął się największy akt zbrojnego oporu ludności żydowskiej podczas II wojny światowej i pierwsze powstanie miejskie w okupowanej Europie.

Walki w getcie trwały kilka tygodni. Największa bitwa toczyła się od 19 do 22 kwietnia 1943 r. na nieistniejącym dziś placu Muranowskim. Symbolem oporu stały się dwie flagi: biało-czerwona i biało-niebieska, które powstańcom udało się wywiesić na dachu kamienicy

przy ul. Muranowskiej 7/9. Bojownicy długo odpierali ataki również na terenie tzw. szopów.

Okupanci przeczesywali kamienicę po kamienicy. Zostawiali za sobą zwłoki cywilów i zgliszcza podpalonych budynków. 8 maja odkryli bunkier przy ul. Miłej 18, w którym znajdował się sztab ŻOB z Mordechajem Anielewiczem. Wiele ukrywających się tam osób, aby nie trafić do niewoli, popełniło samobójstwo, inni zginęli.

Niemcy uznali, że powstanie zakończyło się 16 maja 1943 r., kiedy to wysadzili Wielką Synagogę przy ul. Tłomackiej. Jednak do zbrojnych starć dochodziło jeszcze w następnym dniu. Większość zabudowy getta spalono, a teren zrównano z ziemią.

Nominał 200 zł
metal: Au 900/1000
stempel: lustrzany
średnica: 27,00 mm
masa: 15,50 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 1200 szt.

Nominał 10 zł
metal: Ag 925/1000
stempel: lustrzany
średnica: 32,00 mm
masa: 14,14 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 10 000 szt.

Projektant: Sebastian Mikołajczak

Emitent: NBP
Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska S.A.

Na rewersie złotej monety przedstawiono wizerunki cywilów w trakcie powstania w getcie warszawskim na tle gwiazdy Dawida oraz ceglanego muru oddzielającego teren getta od tzw. strony aryjskiej. Na rewersie srebrnej monety widnieje sylwetka chłopca z podniesionymi rękami. Wizerunki postaci zostały zaprojektowane na podstawie zdjęć wykonanych przez Niemców w czasie likwidacji getta.

Na awersach obu monet przedstawiono zarys granic getta warszawskiego, największego z gett utworzonych przez III Rzeszę w okupowanej Europie.

*dr Martyna Grądzka-Rejak
Muzeum Getta Warszawskiego*